

PERSBERICHT 17 NOVEMBER 2015

Gezamenlijke expositie gemeente Veere, CBK en Zeeuws Archief

Ambtsketens - schakels tussen oud en nieuw

Middelburg - In het Veerse gemeentehuis in Domburg is vanaf 23 november 2015 tot en met 12 februari 2016 een tentoonstelling te zien van ambtsketens die vanaf 1853 gemaakt zijn en gedragen werden in de kernen die nu samen de gemeente Veere vormen. De tentoonstelling is een initiatief van CBK Zeeland, gemeente Veere en Zeeuws Archief. Behalve historische ambtsketens is er ook een ontwerp voor een 'mogelijk nieuwe' ambtsketen te zien en zelfs een gerecyclede ambtsketen van oude fietsbanden... De expositie is gratis te bezoeken van maandag tot en met donderdag van 8:30 tot 17:00 uur en vrijdag van 8:30 tot 12:00 uur.

Hoe herken je een burgemeester?

Een burgemeester herken je aan de ketting met penning, de ambtsketen. De burgemeester krijgt dit sieraad omgehangen tijdens zijn of haar installatie en draagt het wanneer duidelijk moet zijn dat hij de burgemeester is. Tijdens de intocht van Sinterklaas bijvoorbeeld of bij het uitreiken van een koninklijke onderscheiding, maar ook tijdens de raadsvergaderingen. De gemeente Veere heeft veel ambtsketens bewaard. Ze zijn afkomstig van de in 1966 en 1996 opgeheven gemeenten die nu op Veers grondgebied liggen: Aagtekerke, Biggekerke, Domburg, Grijskerke, Koudekerke, Mariekerke, Meliskerke, Oostkapelle, Valkenisse, Veere, Westkapelle en Zoutelande.

Waar komt de traditie vandaan?

Al in de Romeinse tijd droegen koningen en andere magistraten ambtsgewaden en roeden om hun macht en gezag kracht bij te zetten. Dat deden ook de stadsdienaren in de late middeleeuwen. Egyptenaren droegen borst- en halssieraden. En ook pausen en bisschoppen dragen al eeuwenlang gezagssymbolen in de vorm van een tiara en een bisschopsstaf. De ambtsketens zoals onze burgemeesters die dragen hebben een veel kortere geschiedenis.

Burgemeester De Kam van Veere met presentatrice Mies Bouwman tijdens landelijke intocht Sinterklaas, 16-11-1968, foto: K. Tiggelman, collectie ZB recordnummer 7235

Bij koninklijk Besluit van 16 november 1852 werd besloten dat per 1 januari 1853 burgemeesters tijdens raadsvergaderingen voortaan een ambtsketen of een sjerp met de stadspenning moesten dragen. Over de kwestie ontstond nogal wat discussie. Een lint was verreweg de goedkoopste oplossing, maar zowel minister J.R. Thorbecke van Binnenlandse Zaken als koning Willem III gaven de voorkeur aan een keten. De Raad van State daarentegen prefereerde een oranje zijden lint. Uiteindelijk liet men de keuze aan de gemeenten zelf over. Het materiaal van de keten, de schakels en andere versieringen variëren sindsdien van gemeente tot gemeente.

Veere: ketting of lint?

Burgemeester Buys Ballot van Veere te midden van leden van feestcomité 1872-1922, 3-5-1922, Zeeuws Archief Historisch Topografische Atlas Veere, nr 802

honderd gulden aan besteed en de ambtsketens gingen een lange periode mee. In sommige gemeenten werden vaak rijk versierde kettingen besteld. Zo zijn in de ambtsketen van Bloemendaal bloemmotieven verwerkt en in de keten van Terschelling zeepaardjes en zeewier. De gemeente Veere bestelde in 1853 een eenvoudige, enigszins standaard keten met een penning met het rijkswapen. Deze deed dienst tot 1951 en de huidige burgemeester, de heer Van der Zwaag, draagt nog steeds dit model.

Burgemeester krijgt duurzame ambtsketen

Begin juni 2015, tijdens de Kunst- en Cultuur Driedaagse in Vrouwenpolder met het thema 'hergebruik', kreeg de burgemeester van Veere een gerecyclede ambtsketen omgehangen door twee meisjes van de Goede Polderschool. Deze keten van beeldend kunstenaar Wytse Zwetsloot werd gemaakt van oude fietsbanden van de plaatselijke fietsmaker en van geoxideerde zeilringen die ze vond bij Neeltje Jans. De ketting heeft dertien ringen die staan voor de dertien woonkernen in de gemeente Veere. Ook deze moderne ambtsketen is in de tentoonstelling te zien, net als haar ontwerp voor een "mogelijk nieuwe" ambtsketen.

Burgemeester Van der Zwaag van Veere krijgt gerecyclede ambtsketen omgehangen door twee meisjes van de Goede Polderschool, foto Gerard Akkermans

In 1853 telde Walcheren nog 21 gemeenten die allemaal hun eigen ambtsketen hadden. In de meeste gevallen werd gekozen voor een zilveren ketting met een penning. De penningen werden meestal gemaakt en gegraveerd door Haagse ontwerpers, een enkele keer door Middelburgse juweliërs annex zilversmeden. Zij graveerden ook het gemeente-wapen en rijkswapen op de voor- en achterkant van de penning. Zonder uitzondering zijn het eenvoudige ontwerpen. Er werd nooit meer dan

De expositie bezoeken

De tentoonstelling *Ambtsketens - schakels tussen oud en nieuw* is een gezamenlijk initiatief van gemeente Veere, CBK Zeeland en Zeeuws Archief. De tentoonstelling is te bezichtigen in het gemeentehuis van Veere, Traverse 1 te Domburg. *Openingstijden:* van 23 november 2015 tot en met 12 februari 2016, van maandag tot en met donderdag van 8:30 tot 17:00 uur en vrijdag van 8:30 tot 12:00 uur. De toegang is gratis.

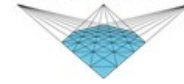
[persinfo](#)

Meld je aan voor
[Persberichten Zeeuws Archief](#)

Meer informatie en/of afbeeldingen:

Peter Blom, archivaris Zeeuws Archief, 0118 67 88 00,
Postbus 70, 4330 AB Middelburg ■ Hofplein 16, Middelburg,
p.blom@zeeuwsarchief.nl, www.zeeuwsarchief.nl

ZEEUWS ARCHIEF

Deze e-mailing is verzorgd met [MailingLijst](#)